

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518010060
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2518010060.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného Ing. O. P., nar. XX.XX.XXXX pre prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 16T/18/2018 zo dňa 26.11.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.10.2019 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného Ing. O. P. zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zo dňa 26.11.2018 Okresný súd Piešťany pod sp. zn. 16T/18/2018 uznal obžalovaného Ing. O. P. vinným z prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 odsek 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v období od mesiaca júl 2013 až máj 2016 vrátane, nezaplatil ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca činnosť pod menom Ing. O. P. Realitná kancelária, s miestom podnikania A. G. číslo XX/XX, Z., IČO: 14104792, splatné odvody na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a rezervný fond, ktoré mu boli predpísané rozhodnutiami Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave, pobočky Trnava číslo 700-0410-325514-GC04/14 zo dňa 31.01.2014, za obdobie 07/2013 - 12/2013, vo výške 781,62 eur, číslo 700-0412-419114-GC04/14 zo dňa 07.08.2014, za obdobie 01/2014 - 06/2014, vo výške 800,52 eur, číslo 700-0410-607915-GC04/15 zo dňa 19.02.2015, za obdobie 07/2014 - 12/2014, vo výške 800,52 eur, číslo 700-0412-375515-GC04/15 zo dňa 05.08.2015, za obdobie 01/2015 - 06/2015, vo výške 819,42 eur a číslo 700-0411-391516-GC04/16 zo dňa 12.07.2016, za obdobie 07/2015 - 06/2016, vo výške 1.672,62 eur, hoci mal finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu, čím mu vznikol voči Sociálnej poisťovni so sídlom v Bratislave, pobočka Trnava, V. Clementisa číslo 24/A Trnava, za uvedené obdobie dlh vo výške 4.613,60 eur.

Za to obžalovanému prvostupňový súd uložil podľa § 278 odsek 1 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, ktorého výkon mu podmienenečne odložil a zároveň mu určil skúšobnú dobu na 30 (tridsať) mesiacov, v ktorej má povinnosť podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona a § 51 odsek 4 písm. d) Trestného zákona spočívajúcu v príkaze zaplatiť Sociálnej poisťovni, so sídlom v Bratislave, pobočka Trnava, ulica V. Clementisa číslo 24/A Trnava.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok uvedený v skutkovej vete výroku o vine prvostupňového rozsudku sa stal a že ho spáchal obžalovaný. Zo spáchania skutku ho usvedčuje okrem vlastnej výpovede aj výpoveď svedkyne Mgr. Y. G., ďalej znalecký posudok, ale aj listinné dôkazy založené v spise. Predmetný skutok napĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 odsek 1 Trestného zákona, lebo obžalovaný v žalovanom období vo väčšom rozsahu (4.631,60 eur) nezaplatil Sociálnej poisťovni splatné poistné na sociálne poistenie, hoci mal dostatok finančných prostriedkov aspoň na ich čiastočnú úhradu. Vychádzajúc z trestnej zodpovednosti obžalovaného nebránil podľa prvostupňového súdu ani tzv. materiálny korektív uvedený v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Zo

spôsobu vykonania činu a jeho následku, okolností, za ktorých bol spáchaný, miery zavinenia a pohnútky obžalovaného, po objektívnom vyhodnotení týchto kritérií, je evidentne zrejme, že stupeň závažnosti činu bol vyšší ako nepatrný a konanie tak bolo treba definovať ako prečin.

Pri určovaní druhu a výmery trestu prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. U obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť a síce, že pred spáchaním činu viedol riadny život (§ 36 písmeno j) Trestného zákona). Priťažujúcu okolnosť nezistil. Prvostupňový súd dospel k záveru, že obžalovanému je namieste uložiť trest odňatia slobody, lebo pre alternatívne spôsoby trestania (peňažný trest, trest povinnej práce) neboli splnené zákonné podmienky (obžalovaný je jednak nemajetný, jednak má zdravotné problémy), no tiež by v tomto prípade zjavne tieto formy trestania nevedli k dosiahnutiu účelu trestu sledovaného Trestným zákonom. Keďže u obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich nad priťažujúcimi okolnosťami (1:0), preto v súlade s ustanovením § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona došlo k modifikácii trestnej sadzby znížením hornej hranice o jednu tretinu, teda súd ukladal trest odňatia slobody v rozpätí do 2 rokov (tzv. modifikovaná trestná sadzba). Pri určovaní konkrétnej výmery trestu odňatia slobody potom prvostupňový súd v rámci modifikovanej trestnej sadzby uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, teda v dolnej tretine modifikovanej trestnej sadzby. Zároveň ale prvostupňový súd dospel k záveru, že na prevýchovu a nápravu obžalovaného nie je výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný a že účel splní aj trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na primerane dlhú skúšobnú dobu, keďže obžalovaný dosiaľ súdne trestaný nebol, preto možnosti jeho prevýchovy a nápravy prvostupňový súd hodnotí vysoko pozitívne. Za primerane dlhú v tomto prípade súd považoval skúšobnú dobu na 30 (tridsať) mesiacov, teda v strede zákonného rozpätia 1 až 5 rokov, počas ktorej bude mať obžalovaný dostatok času, aby Sociálnej poisťovni dlžné poistné 4.613,60 eur zaplatil, ktorú povinnosť mu prvostupňový súd podľa § 51 odsek 4 písmeno d) Trestného zákona súčasne uložil. Takto uložený trest považoval prvostupňový súd za dostatočný tak na nápravu obžalovaného, ako aj ochranu spoločnosti. Zároveň podľa názoru prvostupňového súdu uložený trest zodpovedá potrebám generálnej, ako aj individuálnej prevencie a je tak dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu, ako ho má na mysli Trestný zákon.

Vo vzťahu k nároku na náhradu škody poškodenej spoločnosti - Sociálna poisťovňa, ktorú si v prípravnom konaní uplatnila vo výške 4.613,60 eur z titulu dlžného poistného prvostupňový súd uviedol, že poškodenú Sociálnu poisťovňu podľa § 256 odsek 3 Trestného poriadku nepripustil na hlavné pojednávanie s uplatneným nárokom na náhradu škody, nakoľko si podľa § 46 odsek 3 Trestného poriadku uplatnila taký majetkový nárok, ktorý nie je nárokom na náhradu škody uplatniteľným v tzv. adhéznom konaní (súd o ich priznaní nerozhoduje ani v konaní podľa Civilného sporového poriadku - zákon č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., nakoľko nejde o vec patriacu do pôsobnosti súdov). Nárok štátu na zaplatenie poistného per se nie je nárokom na náhradu škody trestným činom, ale nárokom vyplývajúcim priamo zo zákona, a to konkrétne z § 141 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku tiež uviedol, prečo podľa § 272 odsek 3 Trestného poriadku odmietol návrh obžalovaného na doplnenie znaleckého dokazovania v tom smere, aby pri posudzovaní jeho schopnosti platiť poistné do Sociálnej poisťovne v sledovanom období boli zohľadnené aj jeho ostatné záväzky, napr. zdravotné poistenie, splátky úveru, náklady na základné životné potreby a iné, nakoľko ho považoval za nadbytočný. Prvostupňový súd považoval závery znalkyne za dostatočné pre rozhodnutie v tejto trestnej veci. Znalkyňa v posudku preskúmala výdavky obžalovaného a jasne uviedla, že v žalovanom období zdravotné odvody obžalovaný neplatil a od 8/2014 nesplácal ani bankový úver. Taktiež sa vyjadrila k otázke zohľadnenia životného nákladov.

Voči predmetného rozsudku podal obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie čo do viny aj trestu, ktoré následne odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Edity Balážikovej.

Obhajoba v odôvodnení odvolania uviedla, že odvolanie smeruje proti výroku o vine, proti výroku o treste, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolaním napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, nakoľko sa súd prvého stupňa nevysporiadal, resp. nesprávne vysporiadal s okolnosťami významnými pre rozhodnutie, keď nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a v konaní, ktoré rozsudku predchádzalo, sa neriadil jednou zo základných zásad trestného konania uvedenou v § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nakoľko nepostupoval tak, aby bol náležité zistený skutkový stav veci, keď sa nevenoval s rovnakou starostlivosťou objasneniu okolností svedčiacich v prospech obžalovaného, ako sa venoval objasneniu okolností svedčiacich proti nemu, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že

odmietol vykonať dôkaz doplnením znaleckého posudku, ktoré doplnenie dokazovania obžalovaný navrhoval tak na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní.

Od počiatku trestného konania vedeného proti osobe obžalovaného zásadne popiera spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a tvrdí, že tento skutok nie je trestným činom, nakoľko nebolo preukázané naplnenie subjektívnej stránky trestného činu nezaplatenia dane a poistného, a to jeho úmysel ako obžalovaného spáchať trestný čin nezaplatenia dane a poistného. Je pravdou, že poistné v sledovanom období nezaplatil, avšak neurobil som tak z dôvodu, že to reálne nebolo v jeho možnostiach a schopnostiach. Má za to, že nebolo nepochybným spôsobom preukázané, že by mal dostatok peňažných prostriedkov na úhradu poistného na sociálne poistenie v sledovanom období, nakoľko znalkyňa pri vypracovávaní znaleckého posudku č. 6/2017 zo dňa 14.06.2017 a najmä pri odpovediach na otázky č. 1 a č. 2 podľa uznesenia Okresného riaditeľstva policajného zboru v Trnave, obvodné oddelenie policajného zboru Piešťany ČVS: ORP-1801/PN-TT-2016 zo dňa 02.12.2016, nebrala okrem záväzkov voči Sociálnej poisťovni do úvahy žiadne iné záväzky, ktoré bol povinný si v sledovanom období plniť, a dokonca ani nevyhnutné náklady na základné životné potreby. Uvedené potvrdila znalkyňa aj na hlavnom pojednávaní a navyše uviedla, že pokiaľ by prihliadala aj na iné moje platobné povinnosti (napr. odvody do zdravotnej poisťovne, splátky úveru a pod.), mohlo by to mať vplyv na moju schopnosť platiť poistné na sociálne poistenie, tieto iné platobné povinnosti však neposudzovala, lebo to nemalá v zadaní. Bez zohľadnenia ostatných záväzkov obžalovaného (napr. zdravotné poistenie, splátky úveru, náklady na základné životné potreby a pod.) pri posudzovaní jeho schopnosti platiť poistné na sociálne poistenie, nie je možné objektívne posúdiť, či obžalovaný mal alebo nemal dostatok peňažných prostriedkov na úhradu poistného na sociálne poistenie v sledovanom období. Príjmy obžalovaného v roku 2015 len o minimálnu čiastku presiahli zákonom stanovenú hranicu životného minima na jednu plnoletú osobu a v roku 2016 túto hranicu ani nedosiahli. Je preto vylúčené, aby bol v rokoch 2015 a 2016 schopný plniť si záväzky voči Sociálnej poisťovni, keď mu jeho príjmy ledva vystačili na úhradu základných životných potrieb.

S poukazom na uvedené obhajoba navrhla, aby Krajský sud v Trnave, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok Okresného súdu Piešťany v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. b) a § 322 ods. 3 Trestného poriadku zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že ho spod obžaloby v súlade § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodí, nakoľko skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nie je trestným činom.

Dňa 10.10.2019 bolo odvolaciemu súdu doručené oznámenie o prevzatí obhajoby spolu s doplnením odôvodnenia odvolania obhajcom JUDr. Michalom Mandzákom. Obhajoba v doplnení odvolania uviedla, že v prejednávanej veci bol v napadnutom rozhodnutí úmysel obžalovaného v skutkovej vete vyjadrený nasledovne: "hoc má finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu". Takáto formulácia neumožňuje skutok ustáliť v skutkovej vete ako stíhaný prečin, a to pre absenciu úmyselného zavinenia. Žiada sa uviesť, že táto formulácia je nejasná, keďže z nej nie je zrejmé, v akej výške mal mať obžalovaný prostriedky na čiastočnú úhradu v čase splatnosti sociálneho poistenia. Zneniu takto formulovanej skutkovej vety by vyhovovala i taká situácia, ak by obžalovaný disponoval i symbolickou čiastkou 1,- euro na úhradu sociálneho poistenia. Je nepochybné, že v takomto prípade by nebolo možné vyvodiť trestnú zodpovednosť. Práve veľkosť finančných prostriedkov v čase splatnosti poistného je tou hodnotou, ktorá determinuje trestnú zodpovednosť v prípade stíhaného prečinu. V takomto prípade by nemohol byť skutok právne kvalifikovaný ako stíhaný prečin, a to i pre nesplnenie väčšej škody ako normatívneho znaku stíhaného prečinu ako i úmyslu. Ďalšou vadou znenia skutkovej vety je to, že v nej absentuje údaj o časovom momente, v ktorom mal obžalovaný mať „finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu“ (t.j. správne by skutková veta mala obsahovať údaj o tom, že obžalovaný mal disponovať finančnými prostriedkami postačujúcimi aspoň na čiastočnú úhradu len v čase splatnosti sociálneho poistenia, a nie i v iných časových úsekoch). Na základe uvedeného preto rezultuje záver, že skutková veta uvedená v napadnutom rozsudku neumožňuje podradiť skutok v nej opísaný pod stíhaný trestný čin alebo i iný trestný čin a preto je namieste zrušenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a vydanie oslobodzujúceho rozsudku podľa ustanovenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku s použitím § 285 písm. b) Trestného poriadku. V tomto smere obhajoba poukázala uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Tdo/18/2019 zo dňa 28.5.2019, podľa ktorého pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu - prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona - sa vyžaduje úmyselné zavinenie, pričom je potrebné, aby v žalovanom skutku bolo uvedené také slovné vyjadrenie, vyplývajúce zo zákonných získaných dôkazov, ktoré by úmysel obvineného bez akýchkoľvek pochybností preukazovalo. Skutkovú vetu nie je možné v odvolacom konaní zmeniť v neprospech obžalovaného (t.j. úpravou skutkovej vety), keďže odvolanie nepodal prokurátor v neprospech. Uvedené závery o nemožnosti zmeny skutkovej vety v neprospech obžalovaného (za situácie ak prokurátor nepodal odvolanie v neprospech obvineného), formuloval

Najvyšší súd Slovenskej republiky i v uznesení sp. zn. ITdoV/8/2017 z 22.02.2018, v rozsudku sp. zn. 6 Tdo/26/2019 zo 17.07.2019 a v uznesení sp. zn. 6 Tdo/18/2019 zo dňa 28.05.2019.

Dňa 14.10.2019 obhajca JUDr. Mandzák elektronicky doplnil odôvodnenie odvolania, pričom originál tohto doplnenia obhajoba predložila na verejnom zasadnutí dňa 15.10.2019. Obhajoba vo vzťahu k pôvodnému doplneniu odvolania uviedla, že tak skutková veta obžaloby ako i trestného rozkazu neobsahovala žiadnu okolnosť, z ktorej by vyplynulo, že obžalovaný mal aspoň „časť“ dostatok finančných prostriedkov nevyhnutných na úhradu splatného poisťného, pričom z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, z akého dôvodu súd doplnil túto skutkovú vetu. V tomto smere obhajoba poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5To/6/2012 zo dňa 18.10.2012, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom konaní vyčítal prvostupňovému súdu, že v napadnutom rozsudku absolútne absentuje odôvodnenie potreby uloženia odlišného trestu od trestu uloženého v trestnom rozkaze.

Obhajoba tiež v doplnení odvolania namietala (poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/32/2018 zo dňa 24.7.2018), že v prejednávaní veci došlo k porušeniu ustanovenia § 53 ods. 2 Trestného poriadku podľa ktorého splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 24.09.2018 v nastolenej právnej veci (č. l. 615-627) vyplýva nasledovné: (i) na uvedenom hlavnom pojednávaní za poškodenú Sociálnu poisťovňu bola prítomná - Mgr. Y. G., čo vyplýva z prezentácie prítomných (č. l. 615); (ii) táto osoba si pritom za poškodenú sociálnu poisťovňu uplatnila nárok na náhradu škody, čo vyplýva zo zápisnice z uvedeného hlavného pojednávaní (č. l. 616); Na dotaz samosudcu zástupkyňa Sociálnej poisťovne Mgr. Y. G. uvádza, že si uplatňuje nárok na náhradu škody v tomto trestnom konaní vo výške 4.613,60 eur; (iii) táto osoba bola nasledovne „odoslaná“ z pojednávacej miestnosti (č. l. 616); (iv) táto osoba bola nasledovne vypočutá v procesnej pozícii svedka (č. l. 621): „Pristúpilo sa k výsluchu svedka a poškodeného Mgr. Y. G.; (v) táto osoba pred svojou svedeckou výpoveďou na hlavnom pojednávaní konanom dňa založila „poverenie na zastupovanie“ (č. l. 621). S uvedenou svedkyňou (ako splnomocnencom poškodeného) konal samosudca i na nasledovnom hlavnom pojednávaní konanom dňa 26.11.2018, keď samosudca v rámci prezentácie prítomných poznamenal nasledovné: „Poškodená: Sociálna poisťovňa - pobočka Tmava - Mgr. Y. G. - neprítomná, termín zobrala na vedomie 24.09.2018, lehota zachovaná.“ Z uvedeného krátkeho popisu je zrejmé, že svedkyňa Mgr. Y. G. v príkrom rozpore s ustanovením § 53 ods. 2 Trestného poriadku vystupovala v „dvojjedinom“ postavení a to jednak ako svedok a jednak ako splnomocnenec poškodeného. Z uvedeného dôvodu je podľa obhajoby potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, keďže je napadnutý závažnou procesnou vadou.

Obhajoba v súvislosti s nezákonnosťou výsluchu svedkyne Mgr. Y. G. uviedla, že táto svedkyňa (t.j. svedkyňa Mgr. Y. G.) nebola podľa obžaloby ani prokurátorom navrhovaná ako svedkyňa v podanej obžalobe (prokurátor totiž navrhoval vypočuť na hlavnom pojednávaní ako svedkyňu JUDr. U. D., ktorá však na hlavnom pojednávaní vypočúvaná nebola). Nie je preto zrejmé, na základe akej skutočnosti bola svedkyňa bez procesného návrhu procesnej strany vypočúvaná. Takýmto postupom došlo i k porušeniu ustanovenia § 240 ods. 5 Trestného poriadku, keďže obžalovanému nebolo oznámené, že na hlavnom pojednávaní sa uskutoční výsluch svedkyne Mgr. Y. G.. Rovnako samosudca na hlavnom pojednávaní konanom dňa 26.11.2018 nerozhodol o konaní pojednávaní bez prítomnosti splnomocnenej zástupkyne poškodeného Mgr. Y. G. postupom predpokladaným podľa § 255 ods. 2 Trestného poriadku (t.j. samosudca neumožnil procesným stranám, a teda i obžalovanému sa vyjadriť, či je možné hlavné pojednávanie vykonať v neprítomnosti splnomocnenej svedkyne).

Ďalšou podstatnou vadou v dokazovaní je podľa obhajoby to, že prokurátor v podanej obžalobe navrhoval: „vykonať listinné dôkazy ich prečítaním: znalecký posudok číslo 6/2017, správy a odpis z registra trestov na obvineného“ (bod 3 dôkazných návrhov obžaloby, č. l. 577); „oboznámiť ostatný spisový materiál“ (č. l. 577). Zo zápisnice z hlavného pojednávaní zo dňa 26.11.2018 vyplýva, že podľa § 269 Trestného poriadku sa čítali listinné dôkazy zo spisového materiálu (č. l. 657-658). Takto vykonané dôkazy sú nezákonné nielen preto, lebo nie je zrejmé, či sa uvedené listiny čítali v celosti alebo v časti (§ 269 Trestného poriadku), ako i preto, že nie je zrejmé, kto konkrétne tieto listiny oboznamoval (t.j. či samosudca alebo samosudcom poverený prokurátor), ale hlavne preto, lebo takto vykonané dôkazy nezodpovedali dôkazným návrhom prokurátora (podľa obžaloby). Dôkazný návrh prokurátora (v obžalobe) bol v príkrom rozpore s Trestným poriadkom, keďže okrem prečítania odpisu registra trestov navrhoval prečítať i nekonkretizované „správy“ ako i ostatný spisový materiál. Krajský súd v Bratislave v rozsudku, sp. zn. 4 To/52/2019 zo dňa 25.06.2019 judikoval: „V tejto súvislosti je

nutné zdôrazniť, že je povinnosťou prokurátora uviesť v obžalobe, aké konkrétne dôkazy navrhuje vykonať na hlavnom pojednávaní (§ 235 písm. e/Tr. pór.). Tieto dôkazy musí prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena v otázke viny konkretizovať, pričom z hľadiska listinných dôkazov nepostačuje iba navrhnúť „oboznámiť celý vyšetrovací spis“, nakoľko „celý vyšetrovací spis“ nie je možné považovať za dôkaz, a to ani za listinný dôkaz, pretože obsahuje aj iné dôkazné prostriedky (napríklad výpovede obžalovaného, svedkov, znalecké posudky) ako aj listiny, ktoré nie sú vôbec dôkazom (napríklad úradné záznamy polície). Rovnako tak nie je podľa obhajoby v súlade s kontradiktórnym pojatím hlavného pojednávania, ak je prokurátor v dokazovaní pasívny a listinné dôkazy za neho oboznamuje sudca.“ Prokurátor ani na hlavnom pojednávaní nekonkretizoval, ktoré konkrétne listiny navrhuje vykonať na hlavnom pojednávaní, pričom samosudca tak konal v rozpore s princípmi kontradiktórneho procesu (a prevzal tak dôkaznú iniciatívu za prokurátora)

Osobitne obhajoba namietla i vykonanie znaleckého dokazovania výsluchom znalkyne Ing. Evy Adámikovej vykonaného na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.09.2018 (č. I. 622-626), pričom prokurátor v podanej obžalobe navrhol vykonať znalecký posudok ako listinný dôkaz prečítaním. Je nepochybné, že tento dôkazný návrh prokurátora nezodpovedal dôkaznému návrhu podľa § 268 Trestného poriadku, v ktorom je upravený spôsob znaleckého dokazovania na hlavnom pojednávaní. Prokurátor jednoznačne navrhoval vykonať tento dôkaz „len“ ako listinný dôkaz, čo považuje obhajoba za vadu v dokazovaní. V tomto smere obhajoba namietla i porušenie § 240 ods. 5 Trestného poriadku. Osobitne namietla i to, že prokurátor v podanej obžalobe nenavrhol i doplnenie znaleckého úkonu 7/17, ktorý bol však vykonaný na hlavnom pojednávaní.

Obhajoba namietla i to, že sa súd prvého stupňa vzhľadom na okolnosti prípadu, ale i najmä aj vzhľadom na osobu obžalovaného (onkologický pacient), ekonomickú situáciu (množstvo exekučných konaní) a pod., nedôsledne vysporiadal s aplikáciou materiálneho korektívu (§10 ods. 2 Trestného zákona). S ohľadom na uvedené skutočnosti preto obhajoba trvala na podanom odvolaní.

K odvolaniu obžalovaného sa podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 27.2.2019 vyjadrila poškodená Sociálna poisťovňa tak, že sa stotožňuje s vydaným rozsudkom. Následne dňa 10.9.2019 bolo odvolaciemu súdu doručené elektronické podanie poškodenej, v ktorom sa uvádza, že poškodená Sociálna poisťovňa žiada o ospravedlnenie zástupcu z neúčasti na verejnom zasadnutí dňa 15.10.2019 z dôvodu kolízie záujmov, pričom si uplatňuje škodu v tejto trestnej veci vo výške 4.613,60 eur.

Prokurátor sa vzdal práva podať odvolanie.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 (podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné) alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 (súd rozhodol v nezákonnom zložení, obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky), preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným vo vyššie citovanom ustanovení Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 15.10.2019, na ktoré sa dostavila zástupkyňa krajskej prokuratúry a substitučne splnomocnená obhajkyňa obžalovaného, pričom súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného za splnenia zákonných podmienok.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedla, že napadnutý rozsudok v celom rozsahu považuje za správny a zákonný, aj pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu. Má zato, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia, netrpí takými procesnými vadami, že by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, nestotožňuje sa so žiadnou odvolacou námietkou obžalovaného aj pokiaľ ide o doplnenie jeho odvolania, a preto ho navrhla podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť ako nedôvodné. Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že konanie je postihnuté vadami konania, na ktoré upozorňuje obhajoba v odôvodnení odvolania, a tak môže byť založený dôvod dovolania v zmysle § 371 os. 1 písm. i) Trestného poriadku, t.j. skutková veta obžaloby ako i trestného rozkazu neobsahovala žiadnu okolnosť, z ktorej by vyplývalo, že obžalovaný by mal aspoň časť dostatku finančných prostriedkov nevyhnutných na úhradu splatného poistného. Rovnako poukázali na množstvo procesných pochybení na súde I. stupňa a osobitne odkazovala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/32/2018.

Vzhľadom na všetky skutočnosti uvedené v odvolaní, aj v odôvodnení odvolania obhajoba navrhla, aby Krajský súd v Trnave konajúci ako odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým v celom rozsahu zruší napadnutý rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/18/2018 zo dňa 26.11.2018 podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku s použitím § 285 písm. b) Trestného poriadku v plnom rozsahu oslobodil obžalovaného spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany.

Pri plnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd, po obdržaní obžaloby vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, tieto dôkazy vyhodnotil individuálne a v ich súhrne podľa pravidiel uvedených v § 2 odsek 12 Trestného poriadku a následne sa dopracoval k správne rozhodnutiu čo do (napadnutého) výroku o vine ako i treste.

Následne v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku správne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Krajský súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé, preto proti nemu nemá podstatné výhrady a odôvodnenie napadnutého rozsudku si v podstatných častiach osvojuje.

Vo vzťahu k odvolacej námietke obhajoby, že prvostupňový súd odmietol vykonať dôkaz doplnením znaleckého posudku, ktoré doplnenie dokazovania obžalovaný navrhoval tak na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní, nakoľko znalkyňa pri vypracovávaní znaleckého posudku č. 6/2017 zo dňa 14.06.2017 a najmä pri odpovediach na otázky č. 1 a č. 2 nebrala okrem záväzkov voči Sociálnej poisťovni do úvahy žiadne iné záväzky, ktoré bol povinný si v sledovanom období plniť, a dokonca ani nevyhnutné náklady na základné životné potreby, pričom znalkyňa na hlavnom pojednávaní uviedla, že pokiaľ by prihliadala aj na iné platobné povinnosti obžalovaného (napr. odvody do zdravotnej poisťovne, splátky úveru a pod.), mohlo by to mať vplyv na jeho schopnosť platiť poisťné na sociálne poistenie, odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd sa s touto skutočnosťou dostatočne a správne vysporiadal už v odôvodnení svojho rozsudku.

K odmietnutiu návrhu obžalovaného na doplnenie znaleckého dokazovania prvostupňový súd správne uviedol, že takéto doplnenie dokazovania považoval za nadbytočné. Aj odvolací súd, rovnako ako súd prvostupňový, považoval závery znalkyne za dostatočné pre rozhodnutie v tejto trestnej veci. Znalkyňa v posudku preskúmala výdavky obžalovaného, pričom uviedla aj to, že v žalovanom období zdravotné odvody obžalovaný neplatil a od 8/2014 nesplácal ani bankový úver. Taktiež sa aj podľa odvolacieho súdu znalkyňa dostatočne vyjadрила k otázke prečo nezohľadnila u obžalovaného - fyzickej osoby - živnostníka jeho výdavky na osobnú spotrebu aspoň na úrovni životného minima, keď uviedla, že podľa účtovníctva boli obžalovaným realizované výbery hotovosti označené buď ako vrátenie vlastných finančných prostriedkov, alebo ako výdavky na osobnú spotrebu, ktoré sumy v žalovanom období dosiahli bežne 19.000,- eur, teda čiastku, ktorá v súhrne výrazne prevyšuje minimálnu mzdu pripadajúcu na jednotlivé žalované mesiace. Znalkyňa jasne uviedla, že obžalovaný mal počas žalovaného obdobia dostatok finančných prostriedkov na úhradu bežného poisťného do Sociálnej poisťovne v lehote splatnosti a tiež na čiastočnú úhradu poisťného po lehote splatnosti. Odvolací súd sa tiež stotožňuje s prvostupňovým súdom v tom, že za správnosť vedenia si účtovníctva zodpovedá samotný obžalovaný, preto pokiaľ o peniazoch na pokladni účtoval, treba mať za to, že nešlo o fiktívne peniaze, ale o jeho disponibilné (použiteľné) prostriedky.

Čo sa týka odvolacej námietky obhajoby ohľadom skutkovej vety napadnutého rozsudku, že z odôvodnenia predmetného rozsudku nie je zrejmé, z akého dôvodu súd doplnil túto skutkovú vetu oproti podanej obžalobe a vydanému Trestnému rozkazu, pričom zároveň považoval znenie skutkovej vety za nedostatočné, keďže z nej nie je zrejmé, v akej výške mal mať obžalovaný finančné prostriedky na čiastočnú úhradu v čase splatnosti sociálneho poistenia a teda z uvedeného znenia skutkovej vety nie je možné vyvodiť subjektívnu stránku skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, odvolací súd opäť poukazuje na odôvodnenie prvostupňového súdu, v ktorom tento jednoznačne uviedol, že o dlhu voči Sociálnej poisťovni svedčia aj samotné rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktoré boli riadne oboznámené a súd ich premietol aj v skutkovej vete výroku o vine rozsudku súc toho názoru, že pôvodné znenie obžaloby nebolo v tomto smere dostatočne konkrétne. Ide však o zmenu takpovediac kozmetickú, ktorá nijako nemení totožnosť skutku. Jednota skutku je zachovaná nielen totožnosťou konania obžalovaného, ale aj spôsobeného následku. V tomto smere na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd správne doplnil skutkovú vetu aj o tú skutočnosť, že „hoci mal finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu“ a odvolací súd má na rozdiel od názoru obhajoby za to, že skutková veta tak, ako

bola uvedená v napadnutom rozsudku, umožňuje podradiť skutok v nej opísaný pod stíhaný trestný čin a preto ani nebolo potrebné uvedenú skutkovú vetu v odvolacom konaní meniť (čo by v neprospech obžalovaného, tak ako to správne uviedla obhajoba, pre absenciu odvolania prokurátora, ani nebolo možné).

K námietke obhajoby, že v prejednávanej veci došlo k porušeniu ustanovenia § 53 ods. 2 Trestného poriadku, keď osoba Mgr. Y. G. v príkrom rozpore s ustanovením § 53 ods. 2 Trestného poriadku vystupovala na hlavnom pojednávaní v „dvojčinnom“ postavení a to jednak ako svedok a jednak ako splnomocnenec poškodeného - Sociálnej poisťovne a zároveň táto osoba nebola ani navrhovaná prokuratúrou na vypočutie ako svedkyňa na hlavnom pojednávaní, pričom prokurátor navrhoval vypočuť na hlavnom pojednávaní ako svedkyňu JUDr. Ingrid Kunovskú, ktorá však na hlavnom pojednávaní vypočúvaná nebola, odvolací súd uvádza, že z preskúmania konania predchádzajúceho napadnutému rozsudku odvolací súd zistil, že Mgr. Y. G. nevystupovala v postavení splnomocnenca poškodeného - Sociálnej poisťovne v zmysle ustanovenia § 53 Trestného poriadku, ale ako osoba poverená konať v mene Sociálnej poisťovne a preto mohla byť na hlavnom pojednávaní vypočutá aj ako svedkyňa - osoba poverená konať za poškodenú Sociálnu poisťovňu (namiesto pôvodne poverenej osoby - JUDr. U. D.), Prvostupňový súd preto nepochybil, keď Mgr. Y. G. vypočul na hlavnom pojednávaní ako svedkyňu (poškodenú).

Vo vzťahu k ďalšej procesnej námietke uvedenej v odôvodnení odvolania obhajobou, že prvostupňovým súdom vykonané dôkazy nezodpovedali dôkazným návrhom prokurátora, odvolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 2 ods. 18 Trestného poriadku dokazovanie riadi súd (ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravídla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla či obstarala) a zároveň podľa ustanovenia § 2 ods. 11 Trestného poriadku môže súd vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli, pričom z preskúmania konania prvostupňového súdu čo do vykonaného dokazovania, odvolací súd nezistil také pochybenie prvostupňového súdu, ktorým by tento porušil právo na obhajobu obžalovaného, prípadne ktoré by bolo dôvodom na zrušenie prvostupňového rozhodnutia. To že namiesto (prokuratúrou nesprávne navrhované) čítania znaleckého posudku č. 6/2017 ako listinného dôkazu vypočul znalkyňu Ing. Evu Adámkovú a to tak k jej znaleckému posudku č. 6/2017 ako i k jeho doplneniu č. 7/2017, podľa odvolacieho súdu nebolo porušením kontradiktórnosti konania, ale zabezpečením riadneho vedenia dokazovania v zmysle Trestného poriadku. Čo sa týka oboznámenia listinných dôkazov, z nahrávky z hlavného pojednávania je zrejme v akom rozsahu a kto konkrétne oboznamoval uvedené listinné dôkazy, pričom na č. l. 658 je navyše uvedené, že „Strany bez výhrad k rozsahu a spôsobu oboznámenia spisového materiálu“ a odvolací súd ani v tejto časti vykonaného dokazovania nezistil žiadne pochybenie zo strany prvostupňového súdu.

Čo sa týka námietky obhajoby, že sa súd prvého stupňa vzhľadom na okolnosti prípadu, ale i vzhľadom na osobu obžalovaného (onkologický pacient), ekonomickú situáciu (množstvo exekučných konaní) a pod., nedôsledne vysporiadal s aplikáciou materiálneho korektívu (§10 ods. 2 Trestného zákona), odvolací súd naopak zistil, že aj s touto skutočnosťou sa prvostupňový súd zaoberal a dostatočne aj odôvodnil, prečo nebolo možné v tomto prípade aplikovať materiálny korektív, keď uviedol, že zo spôsobu vykonania činu a jeho následku, okolností, za ktorých bol spáchaný, miere zavinenia a pohnútky obžalovaného, po objektívnom vyhodnotení týchto kritérií, je evidentne zrejme, že stupeň závažnosti činu bol vyšší ako nepatrný a konanie tak bolo potrebné definovať ako prečin.

Vo vzťahu k výroku o treste má odvolací súd za to, že prvostupňový súd uložil zákonný, primeraný a spravodlivý trest, ktorý obsahuje požadovaný prvok represie (zabránenie obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti) v zmysle § 34 Trestného zákona a výrok o treste prvostupňový súd aj primerane odôvodnil.

Pre úplnosť odvolací súd vo vzťahu k poškodenej Sociálnej poisťovni (a k jej elektronickému podaniu dňa 10.9.2019 uvádza, že sa stotožňuje s postupom prvostupňového súdu, ktorý poškodenú Sociálnu poisťovňu podľa § 256 odsek 3 Trestného poriadku nepripustil na hlavné pojednávanie s uplatneným nárokom na náhradu škody, nakoľko si podľa § 46 odsek 3 Trestného poriadku uplatnila taký majetkový nárok, ktorý nie je nárokom na náhradu škody uplatniteľným v tzv. adhéznom konaní (súd o ich priznaní nerozhoduje ani v konaní podľa Civilného sporového poriadku - zákon č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., nakoľko nejde o vec patriacu do pôsobnosti súdov). Nárok štátu na zaplatenie poistného per se nie je nárokom na náhradu škody trestným činom, ale nárokom vyplývajúcim priamo zo zákona, a to konkrétne § 141 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd považuje napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa čo do napadnutého výroku o vine ako i treste za správny a zákonný, a za správne a zákonné považuje aj

konanie, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.